



# Raadsbrief

Datum: 5 december 2018

Verzenddatum:

Behandeld door: Frits ten Bloemendal

Mailadres: frits.tenbloemendal@midden-groningen.nl

Zaak:

Onderwerp: Wel of niet in beroep tegen het instemmingsbesluit Groningenveld 2018-2019

Geachte leden van de raad,

## **Aanleiding**

Op 14 november jl. heeft de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) het instemmingsbesluit voor het gasjaar 2018-2019 gepubliceerd. In dit besluit krijgt NAM toestemming om, vanuit het uitgangspunt niet meer winnen dan nodig, 19,4 mld Nm<sup>3</sup> gas te winnen uit het Groningenveld. Een ieder die een zienswijze op het ontwerpbesluit heeft ingediend en zich niet met het instemmingsbesluit kan vereenzelvigen heeft de mogelijkheid om vóór 27 december 2018 beroep aan te tekenen bij de Raad van State. In deze brief informeren wij u over de stand van zaken.

## **Betrokkenheid gemeenteraad**

Op 2 oktober 2018 heeft het college mede namens u een zienswijze ingediend op het ontwerpinstemmingsbesluit. Wij willen u met deze raadsbrief meenemen in de overwegingen om wel of niet in beroep te gaan tegen dit instemmingsbesluit.

## **Punten van overweging in het instemmingsbesluit**

Wij constateren dat de minister op veel punten tegemoet is gekomen aan onze zienswijzen. Zo wordt in het instemmingsbesluit nu een bandbreedte benoemd en wordt de hoogte van de winning nu alleen nog gebaseerd op de variabele 'temperatuur'. Het definitieve besluit is vergeleken met het ontwerp, beter leesbaar en bevat veel meer motiveringen. Beter is nu omschreven hoe de minister de belangen van leveringszekerheid, schade, versterking, veiligheidsrisico, seismisch risico en sociale veiligheid tegen elkaar afweegt. Een toetsing aan de grondrechten uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en het VN-kinderrechtenverdrag ontbreekt nog steeds.

In de toelichting van het besluit is een aantal punten met betrekking tot de versterking genoemd die niet in lijn zijn met de afspraken die de regio op 20 september met het Rijk heeft gemaakt over de versterking en het Plan van Aanpak versterking. Deze punten maken geen onderdeel uit van het dictum, het eigenlijke besluit. Ze staan in de toelichting die op zichzelf geen rechtsgevolg heeft en daarmee ook niet in rechte afdwingbaar is. De Raad van State kan om deze reden het besluit niet vernietigen. Wel kan zij de minister opdragen om de motivering aan te passen, dat zou kunnen leiden tot een andere afweging

Omdat het wel over belangrijke punten gaat zou het niet ageren tegen het besluit de indruk kunnen wekken dat de regio instemt met deze afwijking van de gemaakte afspraken.

Het gaat concreet om de volgende drie punten:

1. In het Plan van Aanpak wordt uitgegaan van een potentiële omvang van de versterkingsopgave van circa 11.671 panden. In het instemmingsbesluit wordt echter gesproken over 1.500 woningen die als risicovol worden beschouwd. Wij zien dat in de paragraaf van de versterking in het instemmingsbesluit de panden met een ingebouwde onzekerheidsmarge (P90) niet worden benoemd. Ook de panden die op basis van gelijke kenmerken en geografische ligging in het Plan van Aanpak zijn meegenomen, zien wij niet terug. Zoals gezegd zijn dit wél de panden die onderdeel uitmaken van het Plan van Aanpak Versterking, zoals onlangs is gepubliceerd. Ook het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en de Mijnraad benadrukken in hun reactie op het Plan van Aanpak, dat het van essentieel belang is dat deze panden, en dus de scope van 11.671 panden, direct op worden genomen in de versterkingsplannen.
2. Verder lezen we het voorstel om te komen tot een andere risicobeoordeling van gebouwen waar veel mensen samenkomen (scholen, dorpshuizen, kerken, de CC2 en CC3 gebouwen) niet terug in het instemmingsbesluit, in tegenstelling wat hierover is afgesproken in het Plan van Aanpak. In het instemmingsbesluit neemt de minister eenzijdig een advies van een panel van hoogleraren over dat hiermee niet in lijn is en ook op gespannen voet staat met het advies van het SodM en de Mijnraad.
3. Ook lijkt de minister in zijn besluit de eerder vastgestelde termijn van 5 jaar, gebaseerd op het rapport van de commissie Meijdam, lost te laten, door te spreken van een bestuurlijk afgesproken termijn.

Daarnaast geven alle overwegingen omtrent schade ons op dit moment nog geen concreet zicht op een ruimhartige, onafhankelijke en rechtvaardige afhandeling van álle schade met oog voor de menselijke maat. De minister heeft weliswaar al veel in gang gezet door de schadeafhandeling uit de handen van NAM te nemen en publiek te maken. Op dit moment is de TCMG echter niet bevoegd om schadeclaims die (mede) betrekking hebben op immateriële schade en waardedaling af te handelen. Hiervoor moeten bewoners nog steeds een claim indienen bij NAM zelf. Daarnaast is er geen zicht op hoe ruimhartig de besluiten zijn die de TCMG nu neemt. Ook weten wij niet wat de minister met onze reactie op het wetsvoorstel Instituut Mijnbouwschade heeft gedaan.

Bovenstaande geeft aanleiding om de belangenafweging die de minister in zijn besluit maakt in twijfel te trekken. Hij doet het voorkomen alsof schade en versterking geregeld zijn en hij gaat hier vanuit in de afweging die hij maakt tussen het belang van de Groningers en het belang van leveringszekerheid. Als de uitgangspunten van de minister omtrent schade en versterking niet in overeenstemming zijn met de uitgangspunten van de regio, dan kan de uitkomst van zijn afweging door de regio worden betwist. De Raad van State moet dan overwegen of de minister in redelijkheid tot zijn besluit heeft kunnen komen. Het feit dat de minister ook de rechten op grond van het EVRM en VN-kinderrechtenverdrag niet inzichtelijk en navolgbaar heeft meegenomen in zijn afwegingen geeft ook aanleiding om zijn afweging te betwisten.

### **Wel of niet in beroep?**

Wij overwegen nog of we op grond van bovengenoemde punten beroep moeten aantekenen. Dat doen wij in afstemming met de regio (gemeenten en provincie). In onze overwegingen nemen wij het volgende mee:

- Door nu niet in beroep te gaan wordt het instemmingsbesluit onherroepelijk en kan de indruk worden gewekt dat we impliciet akkoord gaan met hetgeen de minister heeft opgeschreven over versterking en schade.
- Juridisch gezien is er geen aanleiding om in beroep te gaan omdat het instemmingsbesluit gericht is op het verlenen van toestemming aan NAM om een bepaalde hoeveelheid gas te winnen uit het Groningenveld en niet op het vastleggen van afspraken rondom schadeafhandeling en versterking. Er is dus ook geen materieel belang in het geding zoals het verlagen van het vergunde winningsniveau of het eisen van extra voorschriften.
- Het instemmingsbesluit is voor het gasjaar 2018-2019. Tegen de tijd dat het beroep bij de Raad van State dient is het gasjaar voorbij en de eerste operationele strategie van NAM voor het gasjaar 2019-2020 in procedure of mogelijk al van kracht. Hierdoor bestaat de kans dat de Raad van State het beroep niet ontvankelijk verklaart omdat er geen procesbelang meer is.
- Daar staat tegenover dat de Raad van State in een uitspraak de minister wel zou kunnen voorschrijven hoe hij zijn besluiten moet motiveren. Dat is een belang dat het gasjaar overschrijdt.
- Tenslotte kan een beroepsprocedure de onderlinge relaties tussen Rijk en regio schaden. In het algemeen is het in beroep gaan vanwege niet juridische gronden niet opportuun en moet getracht worden via andere dan juridische weg tot een gelijk te komen.

### **Vervolg besluitvormingsproces**

Op grond van bovenstaande zien wij ons geplaatst voor de vraag of het aantekenen van beroep leidt tot het gewenste doel. Provincie en gemeenten zullen samen hierover op 14 december een standpunt innemen en hierover in ieder afzonderlijk college van 18 december een definitief besluit nemen. Wij willen u graag de gelegenheid bieden om uw gevoelens hierover met ons te delen tijdens de commissie vergadering van 13 december. Wij kunnen dit vervolgens meenemen in het regionale gesprek en in onze standpunt bepaling.

Omdat het college mede namens u de zienswijze heeft ingediend kunt u uiteraard als raad ook losstandig van het college besluiten om beroep aan te tekenen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen

A. Hoogendoorn  
Burgemeester

H.J.W. Mulder  
Gemeentesecretaris